

EPD – Hvordan utnytte miljødeklarasjoner i kontrakter

Stein i vei 13.02.2020

Kari Svingheim
Enhetsleder tilstand og vedlikehold

Agenda

- Innlandet fylkeskommune –eventyrlige muligheter
- Samferdsel
- År 2030
- EPD – hvordan utnytte i kontrakter?
 - Tildeling?
 - Krav?
 - Ansvar?
 - Samarbeid?
- Konklusjon?
- Framtida?
- Kontrakter fra Innlandet som snart lyses ut

Innlandet

- Neste 10 000km², 22 % større enn Danmark
- 46 kommuner

Innlandet

- Norges høyeste fjell
 - Galdhøpiggen 2469 moh.
- Norges største innsjø
 - Mjøsa 365km²
- Norges lengste elv
 - Glomma 620km
- 11 nasjonalparker
 - Jotunheimen, Rondane, Dovre, Langsua, Dovrefjell-Sunndalsfjella, Reinheimen, Breheimen, Fulufjellet, Gutulia, Femundsmarka og Forollhogna

Samferdsel

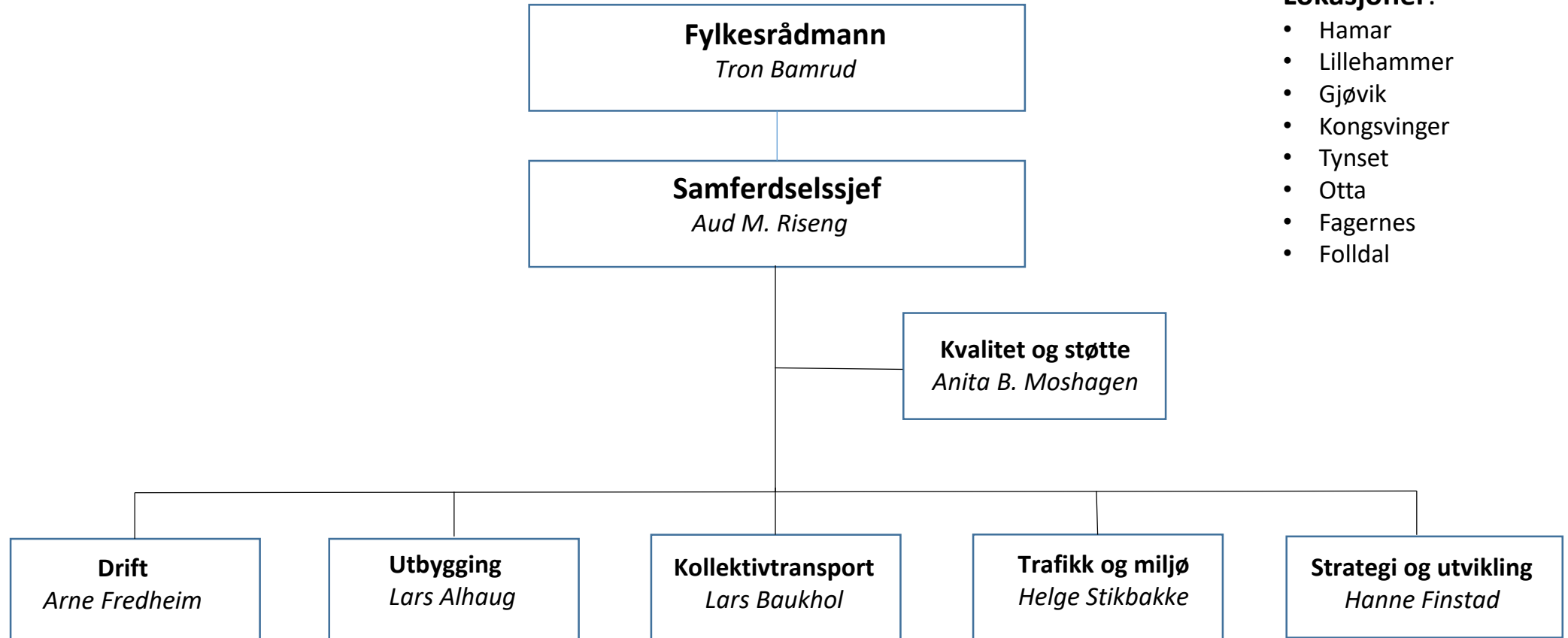
- Nesten 7000 kilometer fylkesvei
- Sentrale gjennomfartsårer som binder Norge sammen
- Fjelloverganger
- Randsfjordferga
- Nasjonale turistveger
- 160 ansatte overført fra SVV

Foto: Steinar Svensbakken

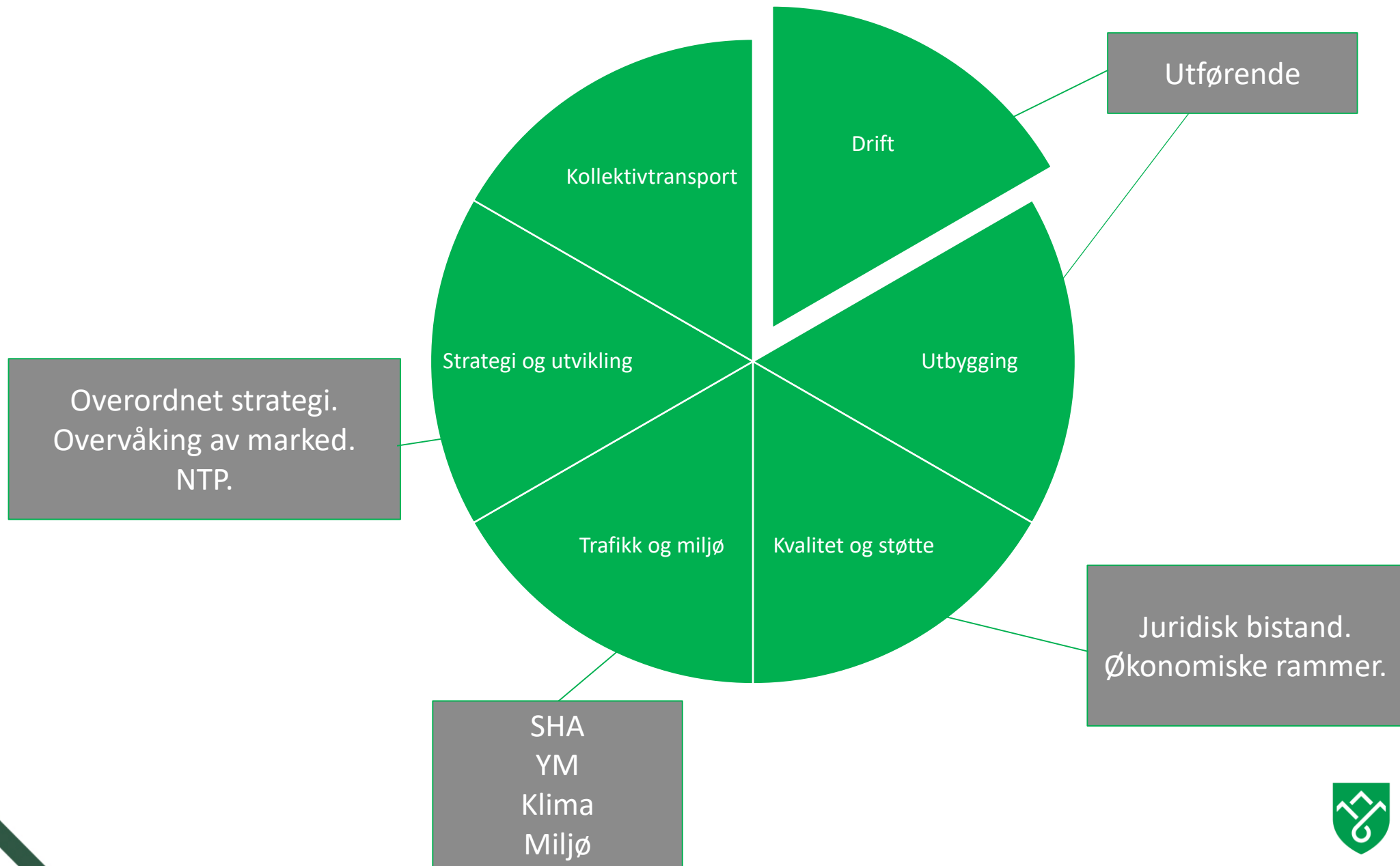
Organisasjon - Samferdsel

Nivå 1
Nivå 2
Nivå 3

Lokasjoner:

- Hamar
- Lillehammer
- Gjøvik
- Kongsvinger
- Tynset
- Otta
- Fagernes
- Folldal

År 2030

- Utslippene ved bygging av vei skal kuttes med 40% fra 1990 tall. (NTP 2018-2029)
- Utslippene ved drift av vei skal kuttes med 50% fra 1990 tall. (NTP 2018-2029)

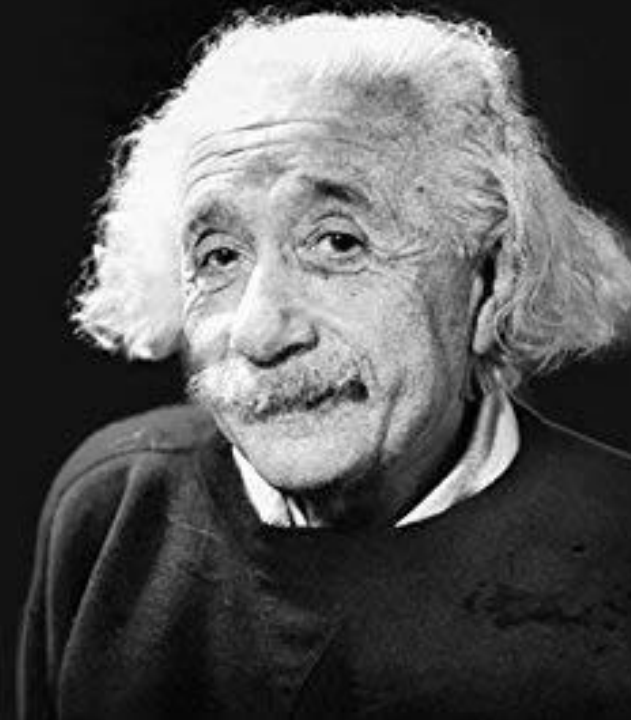
- Nye tall nå? Regjeringen har økt sine mål.

Samfunnsansvar

Insanity: doing the
same thing over
and over again and
expecting different
results.

ALBERT EINSTEIN

EPD – environmental product declaration

- En EPD (Environmental Product Declaration) er et kortfattet tredjeparts verifisert og registrert dokument med transparent og sammenlignbar informasjon om produkters miljøprestasjon gjennom hele livssyklusen.

Hvor langt har vi kommet? Kan vi stole på en EPD for alle moduler? Eller har vi kun tall vi kan stole på i modul A? Eller bare for modul A1-A3?

En EPD er bygget opp av moduler:

System boundaries (X=included, MND=module not declared, MNR=module not relevant)																	
Product stage			Construction installation stage	User stage								End of life stage				·	Beyond the system boundaries
Raw materials	Transport	Manufacturing	Transport	Assembly	Use	Maintenance	Repair	Replacement	Refurbishment	Operational energy use	Operational water use	De-construction demolition	Transport	Waste processing	Disposal		Reuse-Recycling-potential
A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	C1	C2	C3	C4	.	D
X	X	X	X	X	X	MND	MND	X	MND	MND	MND	MND	MND	MND	MND	.	MND

Produksjon Transport + Legging Bruk Avhending Gjenbruk

Figur 2.1. Modulsystemet i en EPD

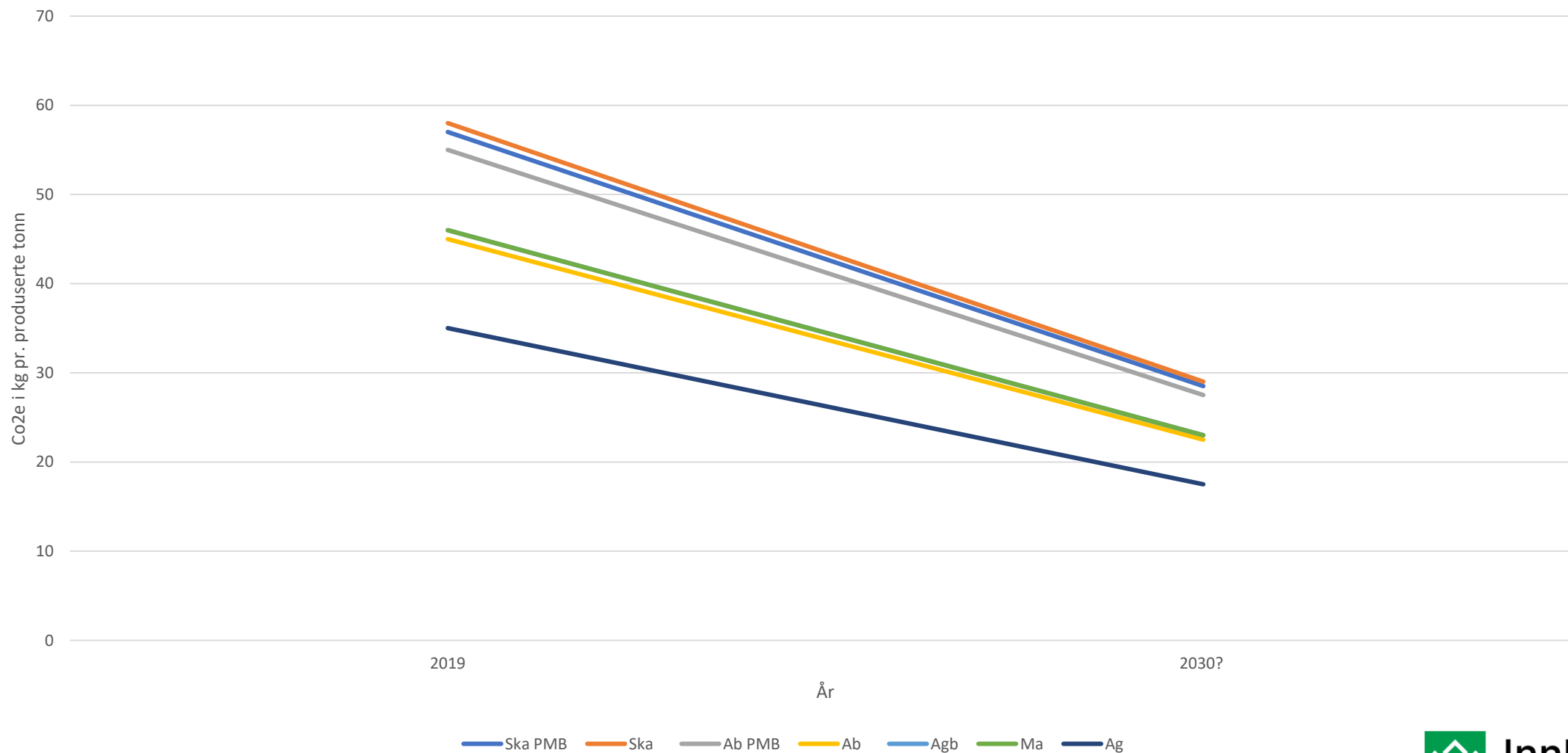
A1-A3 sammenstilling for innleverte EPD i 2019

Tabell 5.1. Total CO₂eq for A1-A3 for hver masstype

Masstyper	Minimum	Maksimum	Gjennomsnitt
Ska PMB	41,2	84,0	57,0
Ska	45,1	86,1	58,1
Ab PMB	43,3	61,1	54,8
Ab	39,9	68,0	45,3
Agb	30,4	91,2	46,0
Ma	33,1	50,6	45,8
Ag	28,9	39,5	35,2

Tabell 5.1: Stjålet fra Roar Telle

Hvordan utnytte miljødeklarasjoner i kontrakter?

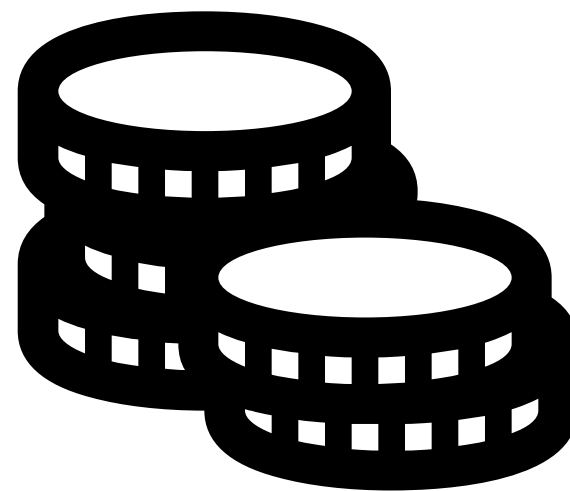

Tildeling?

- Vi kan tildele på bakgrunn av innlevert EPD i tillegg til pris.

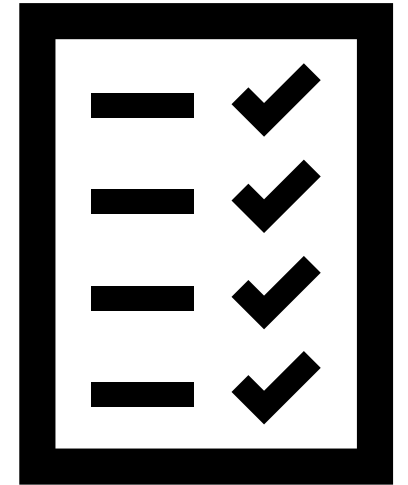
30%

70%

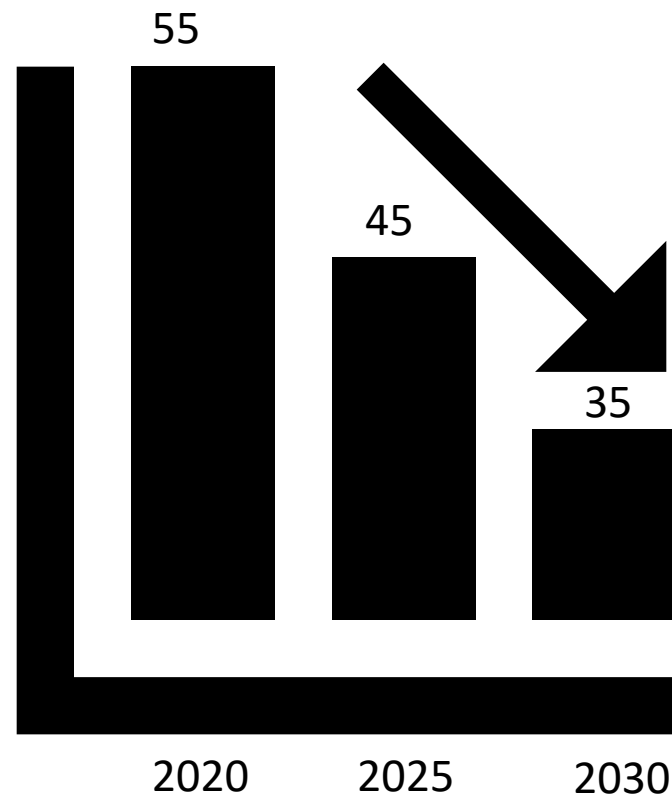
Krav?

- EPD er et verktøy for produktutvikling. Det gir en systematisk kartlegging og analyse av livsløpet.
- Ved å stille krav til eksempelvis
 - Fyringskilde
 - Mølleverdi
 - Drivstoff
- Påvirker og rettleder vi entreprenører til å gjennomføre produktutviklende tiltak som reduserer klimaavtrykket gjennom kontrakten.

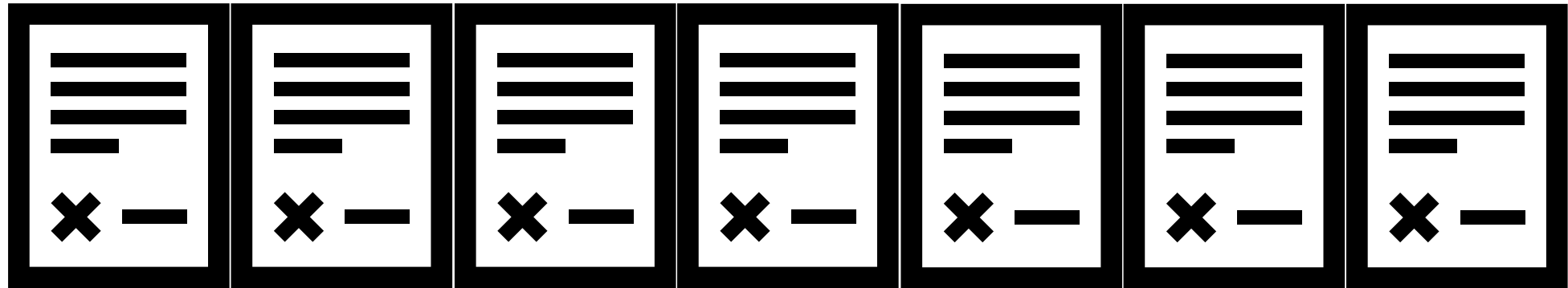
Krav?

- Vi kan stille krav til hvor mange kg Co2e det er tillatt å ha på innlevert EPD.

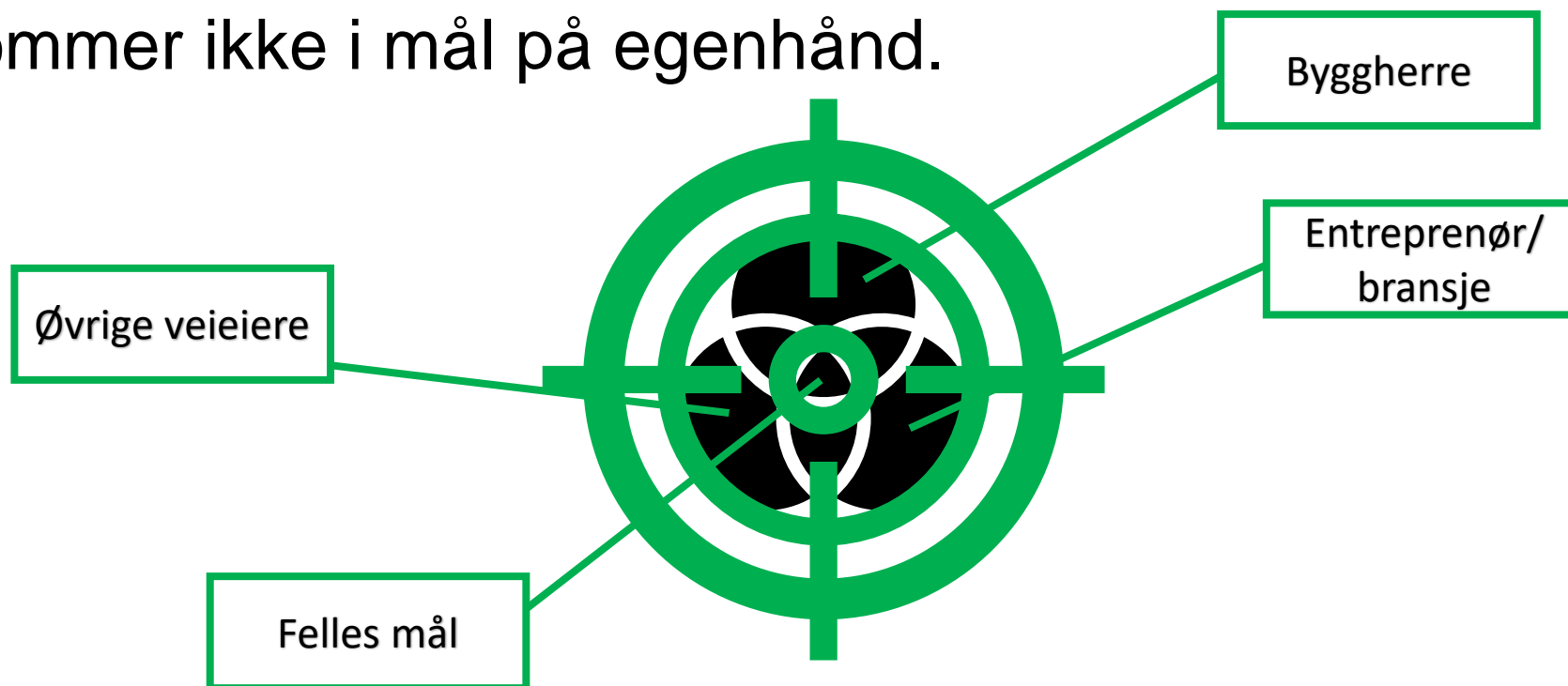
Ansvar?

- Fra 01.01.2020 opphørte SAMS.
- Nå er det mange veieiere.
- Vil vi ha mange ulike kontrakter å forholde oss til?

Samarbeid?

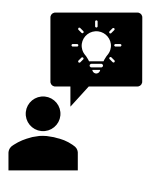
- Mellom byggherrer og entreprenører
 - Utvikle oss sammen
- Vi må ha tillitt til hverandre
- Vi kommer ikke i mål på egenhånd.

Konklusjon?

Sett fra mitt ståsted som fagperson i Innlandet fylkeskommune.

- Det er for tidlig å tildele på bakgrunn av innlevert(e) EPD(´er) i vår organisasjon i 2020.
- Sette krav i kontraktene som bidrar til reduksjon av CO_2eq i 2020.
- Det må være lov å feile underveis i utviklingen av kontrakter.

Framtida i Innlandet/Norge om 5 år?

- I dialog med bransjen og vegeiere har vi utarbeidet nye kontraktsmaler
- EPD strekker seg A1-A5. Kanskje etter hvert B-modulen også?
- Vi tildeler kontrakter på bakgrunn av innlevert EPD med CO_2eq budsjett, samt pris. Vi krever samtidig klimaregnskap.

Asfaltkontrakt februar 2020

- Minimum Euro 5 motor på alle biler.
 - Krav til Euro 6 motor på utvalgte kontraktspunkt.
- LTA.
 - Intensivordning
- Krav til fører.
- 30% av drivstoffet i A2 og A4 skal være nullutslipp eller biogass/bioetanol.
- Finstoff skal lagres under tak.

Takk for meg

Foto: Steinar Svensbakken

Kari.svingheim@innlandetfylke.no

91821149

